

Provincie Groningen
T.a.v.: afd. Landelijk Gebied en Water
Martinikerkhof 12
Postbus 610
9700 AP Groningen

Vereniging Collectief Agrarisch Natuurbeheer Midden Groningen
Borgweg 138
9616 TL Scharmer
Contactpersoon: M. Schultinga, marjonschultinga@collectiefmidden groningen.nl, 06 18495805

Datum: 18 maart 2016

Onderwerp: zienswijze ontwerp Natuurbeheerplan Groningen 2017

Geachte heer/mevrouw,

Met dit schrijven dient Vereniging Collectief Agrarisch Natuurbeheer Midden Groningen (CMG) haar zienswijze in. Met belangstelling hebben wij het Natuurbeheerplan 2017 gelezen. Hierin hebben wij een aantal omissies geconstateerd waarvan wij u graag op de hoogte willen stellen, en u vragen naar de mogelijkheden tot aanpassing. Dit betreft de volgende punten:

Algemeen:

- In het algemeen vinden we het ontwerp Natuurbeheerplan 2017 weinig ambitieus: de nauwe begrenzing wordt gehandhaafd, en leefgebied water wordt mogelijk niet opgenomen. CMG ziet een integrale, doelmatige aanpak voor zich waarbij verschillende maatregelen elkaar versterken. Een ambitieuze insteek, die op gronden van het huidige ontwerp niet kan worden waargemaakt.
- De scherpe, nauwe begrenzingen van de leefgebieden zien wij als een gemiste kans: het beperkt het collectief haar beheer effectief te kunnen inzetten. Met deze nauwe begrenzing kan er minder effectief op de actuele situatie in het veld worden ingesprongen. Ook het afgelopen seizoen is gebleken dat dit ecologisch gezien negatieve gevolgen heeft. Zo kon door de nauwe begrenzing bijvoorbeeld niet op het opduiken van de kemphaan nabij Hoeksmeer grasland ingespeeld worden: de kemphaan was net buiten de begrenzing geland.
- Leefgebied water: vooralsnog ontbreekt dit op de kaart. Door de afwachtende houding van de waterschappen krijgen de collectieven in Groningen niet de kans dit leefgebied goed op te pakken in samenwerking met de verschillende partijen. Een gemiste kans; wij zien hier, zeker in combinatie met de overige leefgebieden; veel mogelijkheden toe.

Droge dooradering:

- De droge dooradering is op de kaart enkel ten noorden van het Eemskanaal ingevuld. Dit, terwijl er ook ten zuiden van het Eemskanaal zeer interessante elementen bestaan die onder dit leefgebied vallen. Hierbij doelen we specifiek op de gemeente Slochteren. Hier is voornamelijk sprake van lintbebouwing in combinatie met de in de ruilverkaveling aangelegde elementen. Deze elementen leveren in belangrijke mate bijdrage aan de voorkomende doelsoorten: o.a. de gekraagde roodstaart, kneu, geelgors, keep, braamsluiper. Wanneer de elementen op juiste wijze worden beheerd en onderhouden,

kunnen zij een belangrijke bijdrage leveren aan de voorkomende doelsoorten in het gebied. Elementen zoals bomenrijen, struweel, overhoekjes, bosjes en hagen komen in het gebied voor. Ook kunnen we hier combinaties zoeken met het beheer wat plaatsvindt in het kader van akkerfaunabeheer. Combinaties van kruidenrijke randen en ruigtes/opgaande elementen kunnen van grote waarde zijn voor de foerageer- en voortplantingsmogelijkheden van de soorten.

Open grasland:

- Het weidevogelgebied Hoeksmeer is in 2016 ten dele aangewezen door de provincie als leefgebied open weide. Tot onze teleurstelling, zijn een aantal interessante gebieden van de kaart verdwenen. Hierbij doelen we specifiek op het gebied ten noorden van de Meedenweg. Het betreft een gebied wat voorheen bos was. De weidevogels vinden er meer en meer hun weg. In 2015 heeft ANV Meervogel, *met financiële ondersteuning van de provincie Groningen*, hier een eenjarig beheerproject uitgevoerd: wij vinden het dan ook merkwaardig dat dit gebied niet als leefgebied open grasland wordt aangemerkt. Ook de monitoringsresultaten van 2015 (Natuurmonumenten, Bauke Koole) zijn zeer positief: broedende Kievieten komen er in zeer hoge dichtheden voor, en ook de scholekster, grutto, tureluur, slobbeend en veldleeuwerik komen in dit gebied voor (broedend dan wel foeragerend). Tevens zijn er kempfanen waargenomen: een zeldzame soort die we met de juiste inzet van maatregelen mogelijk tot broeden krijgen in het gebied. Voor alle genoemde doelsoorten kunnen we met gerichte inzet van maatregelen, erg veel bereiken. In het gebied van Hoeksmeer werkt CMG nauw samen met Natuurmonumenten op het gebied van monitoring en bescherming van weidevogels. Beide partijen zijn de hierboven beschreven mening toegedaan. We verzoeken dan ook de begrenzing uit te breiden ten noorden van de Meedenweg, tot ongeveer 500 meter vanaf de dorpskern van Garrelsweer.
- Ten Boer is in de huidige kaart enkel begrensd als open akker. Echter, juist door de combinatie van akkerbouw en veeteelt, is het een uitermate geschikt gebied voor akker- én weidevogels. Dit blijkt ook uit monitoring (Bauke Koole en ook atlasmonitoring) uitgevoerd tussen 2012 en 2015. In het veeteelt gebied ten westen van Ten Boer en het Ten Boersterbos tot aan de Thesingermolensloot, komen meerdere doelsoorten voor. Veldleeuwerik, tureluur, grutto, zomertaling, krakeend en slobbeend zijn hier aangetroffen. Naar alle waarschijnlijkheid komen ook de patrijs en zomertaling voor in het gebied (waargenomen), beide kritische soorten. Met de juiste inzet van beheer, kunnen we hier erg veel betekenen voor de doelsoorten. Een geschikte beheervorm zou hier het gebruik van kuikenstroken zijn, zodat er heel gericht beheerd kan worden wanneer de nesten zijn gelokaliseerd. We verzoeken dan ook tot een uitbreiding van het leefgebied open akker met open grasland ten westen van Ten Boer, tot aan de Thesingermolensloot

Open akker:

- In het gebied Ten Boer is sprake van zowel veeteelt als akkerbouw. Momenteel is het gebied ten zuiden van Ten Boer begrensd. Echter: ten noorden van de Bovenrijgerweg, ten zuiden van het Ten Boerster bos, is het gebied niet meer begrensd. Uit monitoringsresultaten (2012-2015, Bauke Koole) blijkt dat dit echter een zeer waardevol gebied is voor akkervogels: roodborsttapuiten, geelgorzen en kneuen worden hier waargenomen. Maar ook de bruine kiekendief, welke zich ophoudt in het Ten Boerster bos. Allen soorten die erg gebaat zijn bij het half open landschap nabij het bos. Vanuit verschillende partijen wordt telkens sterk aangedrongen op het aansluiten op extensieve landschapselementen. Deze combinatie kan

hier juist heel goed gemaakt worden, en bovenstaande doelsoorten dienen. Wij vragen dan ook een grenswijziging voor open akker ten noorden van de Bovenrijgerweg, ten zuiden van het Ten Boerster bos. Daarentegen is nu een gebied ten oosten van Ten Boer begrensd, waar vrijwel geen doelsoorten voorkomen. Het gebied ten noorden van de Molensloot is dan ook een gebied waar het collectief geen beheer zal toepassen.

- In de noordkust van Groningen is de hele noordelijke schil aangewezen als leefgebied open akker. Een waardevol gebied voor akkervogels. Echter, binnen de nieuwe begrenzing zijn een aantal gebieden die juist erg waardevol ter versterking van het akkervogelbeheer zijn, van de kaart verdwenen. Het gaat hierbij specifiek om de kolken en de slaperdijken in de Westpolder. Het gaat om slaperdijken en kolken die in de SNL wel begrensd waren, en waardevol zijn voor doelsoorten zoals de geelgors, roodborsttapuit, kneu, vinken en de frater welke met voornamelijk wintermaatregelen zeer goed bediend kunnen worden. Ook in dit geval sluiten we weer aan op bestaande, extensief beheerde elementen (de slaperdijken, de kolken), wat een duidelijke meerwaarde geeft. Daarnaast bevinden zich in het gebied naast de kolken een aantal boerderijen met zeer waardevolle erven; in combinatie met wintervoedselveldjes een prachtig habitat. Maar ook met de inzet van zomermaatregelen zijn hier win-win situaties te creëren: de grote lijster, spotvogel, ruigpootbuizerd en de kiekendief hebben baat bij gericht beheer. Belangrijke noot is dat in het gebied veel draagvlak zit: men vindt het ontzettend jammer binnen het nieuwe stelsel geen mogelijkheden meer te krijgen. We verzoeken een grenswijziging van 300 meter naar het zuiden t.o.v. de huidige begrenzing onder de Westpolder en Hornhuisterpolder.

Met belangstelling zien wij uw reactie tegemoet,
namens Vereniging Collectief Agrarisch Natuurbeheer Midden Groningen,

Wouter Schep,

Voorzitter.